

Sygn. akt VIII C 2593/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) we W.

przeciwko M. S.

o zapłatę 7.054,84 zł

1. umarza postępowanie w sprawie w zakresie żądania zasądzenia kwoty 62,28 zł (sześćdziesiąt dwa złote i dwadzieścia osiem groszy);
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie.

Sygn. akt VIII C 2593/15

UZASADNIENIE

W dniu 17 czerwca 2015 roku powód (...) z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu M. S. powództwo o zapłatę 7.054,84 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwanego z (...) Bank S.A. (poprzednio (...) Bank S.A.) w dniu 14 stycznia 2009 roku umowy bankowej nr (...), na podstawie której pozwany otrzymał określoną w umowie kwotę pieniężną, którą zobowiązał się zwrócić na warunkach określonych w umowie. Pozwany nie wywiązał się z przyjętego zobowiązania, wobec czego niespłacona kwota należności głównej stała się wymagalna wraz z odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Pozwany nie spłacił długu, pomimo wezwania do zapłaty, zatem w dniu 27 listopada 2014 roku pierwotny wierzyciel dokonał przelewu na rzecz powoda przysługującej mu wobec pozwanego wierzytelności. Powód podniósł, że zadłużenie pozwanego na dzień wytoczenia powództwa wynosiło 7.054,84 zł, w tym 3.598,18 zł należności głównej oraz 3.456,66 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych przez pierwotnego wierzyciela i powoda. Powód wskazał, że dowodem istnienia oraz obowiązku spełnienia świadczenia ciążącego na stronie pozwanej jest wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...)/ (...) z dnia 11 czerwca 2015 roku podpisany przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzony pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem inwestycyjnym. **(pozew k. 2-4)**

W dniu 26 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanemu nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. **(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 22)**

Pozwany zaskarżył powyższy nakaz zapłaty sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Podniósł, że w odniesieniu do zobowiązania wynikającego z umowy zawartej w dniu 14 stycznia 2009 roku był już wydany nakaz zapłaty, na podstawie którego prowadzone było postępowanie egzekucyjne. **(sprzeciw k. 28-32)**

W odpowiedzi na sprzeciw pełnomocnik powoda częściowo cofnął powództwo w zakresie żądania zasądzenia kwoty 62,28 zł, popierając je nadal w pozostałej części. **(pismo procesowe k. 44-46)**

Na rozprawie w dniu 3 lutego 2016 roku w imieniu powoda nikt się nie stawił, pełnomocnik powoda został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwany nie stawił się, pomimo zawiadomienia o terminie rozprawy. **(protokół rozprawy k. 58, potwierdzenie odbioru k. 56, k. 57).**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 stycznia 2009 roku pozwany M. S. zawarł z (...) Bank S.A. w K. (następnie (...) Bank S.A. w W.) umowę pożyczki gotówkowej nr (...) (umowę kredytu konsumenckiego). Zgodnie z zawartą umową Bank udzielił pozwanemu pożyczki gotówkowej w kwocie 8.488,03 zł, na okres od dnia 14 stycznia 2009 roku do dnia 15 stycznia 2011 roku, na warunkach szczegółowo określonych w umowie. Zgodnie z umową wymagana miesięczna spłata wynosiła 450,47 zł (przy czym pierwsza rata wyrównawcza 456,22 zł). **(kserokopia umowy k. 47-51, kserokopia wniosku o udzielenie pożyczki k. 52, kserokopia karty informacyjnej pożyczkobiorcy k. 53, okoliczności bezsporne)**

Pozwany nie wywiązał się ze swojego zobowiązania. **(okoliczności bezsporne)**

W dniu 8 kwietnia 2013 roku pierwotny wierzyciel uzyskał w sprawie VI Nc-e (...) nakaz zapłaty wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym, obejmujący zasądzenie kwoty 6.059,18 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości i od kwot wskazanych w orzeczeniu, który dotyczył zadłużenia pozwanego wynikającego z przedmiotowej umowy kredytu.

Na podstawie tytułu wykonawczego obejmującego powyższy nakaz zapłaty opatrzony klauzulą wykonalności z dnia 11 czerwca 2013 roku pierwotny wierzyciel prowadził następnie przeciwko pozwanemu postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 4498/14, przy czym Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Głogowie J. M., w związku ze zbiegiem egzekucji do świadczenia emerytalno-rentowego, przekazał sprawę do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi J. Z.. Prowadzone przez tego Komornika postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1803/15 zostało umorzone na wniosek wierzyciela postanowieniem z dnia 27 lipca 2015 roku, przy czym brak jest bliższych danych jaka kwota została na rzecz wierzyciela wyegzekwowana i na jakie dokładnie należności kwota wyegzekwowana została zaliczona. **(kserokopia nakaz zapłaty k. 33, kserokopia pozwu w e.p.u. k. 34, kserokopia zawiadomienia o wszczęciu egzekucji k. 35, kserokopia wezwani do dokonywania potrąceń z renty lub emerytury k. 36, kserokopia postanowienia o przekazaniu sprawy k. 37, kserokopia wezwani do zapłaty k. 38, kserokopia postanowienia o umorzeniu k. 46).**

W dniu 27 listopada 2014 roku pierwotny wierzyciel (...) Bank S.A. w W. zawarł z powodem Prokura (...) we W., reprezentowanym przez (...) S.A. we W., umowę przelewu pakietu niespornych i wymagalnych wierzytelności pieniężnych wynikających z umów kredytu, szczegółowo określonych w załączniku nr 1 do umowy.

W wyciągu z elektronicznego załącznika do powyższej umowy cesji wskazano, że przedmiotem przelewu była wierzytelność wobec pozwanego z umowy z dnia 14 stycznia 2009 roku, której wysokość została określona na kwotę: 3.598,18 zł tytułem kapitału, 3.289,76 zł tytułem odsetek i 294,98 zł tytułem kosztów. **(kserokopia umowy przelewu wierzytelności z dnia 27.11.2014 roku k. 9-12, kserokopia wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy cesji k. 13).**

W dniu 22 maja 2015 roku (...) S.A. sporządził skierowane do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 7.333,25 zł, wskazując, że zadłużenie to wynika z umowy nr (...) z dnia 14 stycznia 2009 roku. **(kserokopia wezwania do zapłaty k. 14-15)**

W dniu 11 czerwca 2015 roku powód sporządził wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej Nr (...) / (...), w którym wskazano, że na podstawie swych ksiąg rachunkowych, Fundusz oświadcza, że w dniu 27 listopada 2014 roku nabył od (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wierzytelność wobec dłużnika M. S.. Zobowiązanie dłużnika wynika z umowy zawartej dnia 14 stycznia 2009 nr (...). Powód wskazał, że wysokość zobowiązania dłużnika, według stanu na dzień wystawienia niniejszego wyciągu, wynosiła łącznie 7.054,84 zł, w tym 3.598,18 zł tytułem należności głównej oraz 3.456,66 zł tytułem odsetek. **(wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej k. 8)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

W ocenie Sądu, powód nie wykazał, że przysługuje mu wobec pozwanego wierzytelność w wysokości dochodzonej pozwem. Roszczenie powoda nie zostało bowiem udowodnione co do wysokości, o czym będzie mowa poniżej.

W odniesieniu do wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego stwierdzić zaś należy, że dokument ten nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, w niniejszym procesie, w którym strona pozwana jest konsumentem, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej. Powyższe także zostanie dokładniej omówione poniżej.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie, z uwagi na niewykazanie przez powoda wysokości dochodzonego roszczenia.

Pozwany M. S. zawarł z (...) Bank S.A. w K. umowę pożyczki gotówkowej (kredytu konsumenckiego), co w sprawie pozostawało bezsporne. Bank przekazał pozwanemu do dyspozycji umówioną sumę pieniężną, którą to pozwany zobowiązał się zwrócić na warunkach i w terminie ustalonym w łączącej strony umowie. Pozwany nie spłacił pożyczki w ustalonym w umowie terminie, czego nie kwestionował (co było także potwierdzone faktem uzyskania przez pierwotnego wierzyciela tytułu wykonawczego przeciwko pozwanemu), jednak powód nie udowodnił wysokości zadłużenia dochodzonego pozwem, zaś pozwany wnosił o oddalenie powództwa, zatem należało przyjąć, że kwestionuje ona wysokość dochodzonego roszczenia.

Sąd nie podzielił podniesionego przez pozwanego zarzutu powagi rzeczy osądzonej, gdyż, co oczywiste, postępowanie w sprawie VI Nc-e (...) toczyło się z powództwa (...) Bank S.A. w W., zaś przedmiotowy proces z powództwa nabywcy wierzytelności, zatem nie zachodziła tożsamość stron w obu sprawach.

Jak już wcześniej wskazano, roszczenie nie zostało jednak udowodnione co do wysokości. Twierdzenia powoda co do wysokości roszczenia budziły wątpliwości Sądu w świetle załączonych do pozwu i odpowiedzi na sprzeciw dowodów z dokumentów.

Przede wszystkim powód nie załączył do akt sprawy żadnego dowodu wskazującego na to jakie raty pozwany w istocie spłacił, a jakie spłacone nie zostały i kiedy dokładnie poszczególne niespłacone raty były wymagalne, co już samo w sobie uniemożliwiało Sądowi zweryfikowanie czy prawidłowo i za jaki okres pozwanemu naliczono odsetki umowne i karne. Nie wiadomo przy tym czy umowa kredytu była pozwanemu wcześniej wypowiedziana, w związku z czym pewne kwoty stały się natychmiast wymagalne, czy tak się nie stało. W tym zakresie brak jest jakichkolwiek dowodów.

W sprawie VI Nc-e (...) pierwotny wierzyciel dochodził od pozwanego także kwoty 105 zł tytułem opłat i prowizji, nie wiadomo natomiast na jakiej podstawie i z jakiego tytułu naliczono pozwanemu opłaty i prowizje w wysokości

105 zł. W wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy cesji wskazano z kolei, że przedmiotem przelewu była wierzytelność wobec pozwanego z umowy z dnia 14 stycznia 2009 roku, której wysokość została określona na kwotę: 3.598,18 zł tytułem kapitału, 3.289,76 zł tytułem odsetek i także 294,98 zł tytułem kosztów. Koszty te budzą wątpliwości Sądu, jako, że mogą wynikać z posługiwania się przez pierwotnego wierzyciela niedozwolonymi klauzulami umownymi dotyczącymi zryczałtowanych opłat za tzw. czynności upominawczo-windykacyjne. Należy przy tym mieć na uwadze wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zapadły w sprawie o sygn. akt XVII AmC 624/09, w świetle którego, za niedozwolone i zakazane do wykorzystywania w obrocie z konsumentami zostały uznane postanowienia wzorców umownych nakładających na kredytobiorcę obowiązki w postaci konieczności poniesienia kosztów związanych z monitorowaniem kredytobiorcy, w przypadku niewykonania zobowiązań wynikających z umowy – a dotyczyło to kosztów telefonicznych upomnień, korespondencji kierowanej do kredytobiorcy związanej z nieterminową spłatą kredytu w postaci zawiadomień, upomnień itp., wyjazdu interwencyjnego do kredytobiorcy.

Wreszcie wskazać należy, że pomimo załączenia do akt sprawy kserokopii kilku dokumentów wskazujących na prowadzenie przez pierwotnego wierzyciela postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 4498/14, a następnie w sprawie Km 1803/15, brak jest jakichkolwiek danych wskazujących na to, jaka kwota została w istocie na rzecz wierzyciela wyegzekwowana i na jakie dokładnie należności kwota wyegzekwowana została zaliczona, zatem o ile zmniejszyło się zadłużenie pozwanego (dowodem na wysokość wyegzekwowanej kwoty nie może być oczywiście oświadczenie o częściowym cofnięciu powództwa przez powoda o kwotę 62,28 zł, zresztą nawet i na tej podstawie nie wiadomo na jakie dokładnie należności kwota wyegzekwowana została zaliczona). Zwróciło to zresztą szczególną uwagę Sądu także dlatego, że prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi J. Z. postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1803/15 zostało umorzone na wniosek wierzyciela postanowieniem z dnia 27 lipca 2015 roku, przy czym miało to już miejsce po dacie sprzedaży przedmiotowej wierzytelności, więc tym bardziej kwoty zadłużenia wskazane w załączniku do umowy cesji wymagały szczegółowej weryfikacji.

W świetle powyższych wątpliwości i rozbieżności, nie sposób uznać, że roszczenie powoda zostało udowodnione. Jego wysokość w świetle załączonych dokumentów jest niemożliwa do zweryfikowania.

Należy także zauważyć, że wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej w niniejszym procesie przeciwko konsumentowi.

W wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt P 1/10 (Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900), Trybunał Konstytucyjny orzekł bowiem, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004, Nr 146, poz. 1546 ze zm.) w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny oceniał część przepisu ustawy o funduszach inwestycyjnych, która nadaje księgom rachunkowym funduszu sekurytyzacyjnego oraz wyciągom z tych ksiąg moc prawną dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Znaczenie art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych polegało na zmianie reguł dowodowych w postępowaniu cywilnym. Konsument, pozwany przez fundusz sekurytyzacyjny, który kwestionował istnienie albo wysokość zobowiązania musiał wykazać, że nie jest dłużnikiem z tytułu zobowiązań nabytych przez fundusz sekurytyzacyjny i ujętych w jego księgach rachunkowych. Konsekwencją tego przywileju było pogorszenie sytuacji procesowej dłużnika, który musiał bronić się przed powództwem podmiotu wobec którego nie zaciągał zobowiązania. Gdyby wierzytelność nie została zbyta na rzecz funduszu, pierwotny wierzyciel występując z powództwem przeciwko dłużnikowi nie mógłby korzystać ze specjalnych uprawnień procesowych. W omawianym wyroku Trybunał stwierdził brak konstytucyjnie wartościowych argumentów uzasadniających utrzymywanie zakwestionowanego przywileju procesowego, wskazując, że uprzywilejowanie ksiąg

rachunkowych funduszy sekurytyzacyjnych i wyciągów z tych ksiąg w postępowaniu cywilnym prowadzi do naruszenia zarówno zasady równości stron w procesie cywilnym, jak i zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 konstytucji, co jest rozwiązaniem sprzecznym z konstytucyjną zasadą polityki państwa wynikającą z art. 76 konstytucji - zasadą ochrony praw konsumentów. Przywilej funduszu sekurytyzacyjnego powodowa, bowiem umocnienie istniejącej z natury rzeczy przewagi wyspecjalizowanego podmiotu rynku kapitałowego wobec konsumenta.

Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Powództwo w przedmiotowej sprawie musiało zatem podlegać oddaleniu w całości, jako nieudowodnione co do wysokości.

-